

Közlemények

► PVH ADATBANK - 1985

A PVH megalakulása óta törekszünk a hazai változócsillag-adatok egységes kezelésére-nyilvántartására. A PVH-észlelések 1981-től kezdődően jórészt számítógépes adathordozókon vannak /lyukkártya, mágnesszalag/, az észlelések könnyen áttekinthető adatlisták formájában kiirathatók.

Ami a korábbi évek termését illeti, ezen a téren még nagyon sok a tennivaló. Az észlelések nagy része a ma már "klasszikusnak" számító - és a 84/1-es Meteorban ismertetett - többé-kevésbé rendezett formában van, egy kiválasztott csillag adatai viszonylag könnyen kigyűjthetők. Tudomásunk szerint a Változócsillag Adatbank megfigyelései a 70-es évek közepén szintén számítógépre kerültek, de az elmúlt évtized további adataival - márpedig igen sok van belőlük! - ez mindmáig nem történt meg. Terveink sorában szerepel az, hogy valamennyi birtokunkban levő észlelést számítógépre vigyük - de akkor is óriási feladat ez, ha a munkát csak a jelenleg is programban levő csillagokra korlátozzuk.

Az 1957 előtti észlelések előkerítésére irányuló törekvéseink igen mérsékelt sikerrel jártak. Ugy tűnik, hogy az 50-es évek észlelései /kb. 5 ezer adat/ jórészt visszavonhatatlanul elvesztek. Bartha Lajostól azonban kaptunk néhány értékes régi adatot. Szerencsére megőrizte az Uránia társadalmi munkatársai által 1952 áprilisában végzett észlelések eredeti jegyzőkönyvét és 126 db 1952-53-ból származó P Cyg észlelést. Táblázatunkban újdonság az 1906-os év. Az évszám mellett álló 32-es szám a kiskartali csillagvizsgáló mindmáig publikálatlan észleléseit jelzi. Az adatok a csillagda egykori észlelőnaplójából származnak.

Év	db.	Év	db.
1906	32	1969	2729
1948	227	1970	3338
1952	324	1971	2838
1953	7	1972	1743
1957	40	1973	16682
1958	1110	1974	20424
1959	812	1975	26615
1960	319	1976	20408
1961	35	1977	18989
1962	83	1978	17976
1963	226	1979	11536
1964	472	1980	13364
1965	650	1981	24288
1966	472	1982	25914
1967	980	1983	18019
1968	1946	1984	26070

Összesen: 258655 adat.

1. táblázat. A PVH Adatbankban tárolt észlelések számának évenkénti megoszlása.

Visszatérve a jelenkori adatokra, az 1972-es észlelések körül van még kisebb zavar. A nálunk levő anyagot ugyan kiegészítettük az Albireóban publikált eredeti észlelésekkel, de így is csak 1743 észleléssel rendelkezünk a fenti időszakról.

Itt hívjuk fel a változócsillagok feldolgozása iránt érdeklődők figyelmét, hogy ha bárki feldolgozást kíván készíteni egy általa kiválasztott csillagról, úgy szívesen rendelkezésére bocsátjuk a nálunk levő adatokat.

MIZSER ATTILA

➤ A PVH JELENLEG IGÉNYELHETŐ KIADVÁNYAI

A múltó idő és az észlelők igényei alaposan kikezdték hálózatunk észlelési segédanyag állományát. Jópár kiadványunkból hirmondó sem maradt. A Változócsillag Atlasz első három füzeté pl. teljesen elfogyott. Épp ezért azt tervezzük, hogy az első két füzet fényesebb változóinak térképét hamarosan ismét kiadjuk egy binokulár VA-ban /ha úgy tetszik, ez a füzet a Binokulár Változók c. kiadvány második része/. Ezzel szemben bőven van még az Eruptív és a Binokulár térképfüzetekből.

A katalógus 1982-es kiadása a kelleténél nagyobb számban készült, így még tudunk ebből is küldeni az igénylőknek. A GCVS negyedik kiadásának teljes megjelenése után állítjuk össze a PVH Változócsillag Katalógus harmadik - remélhetőleg hosszabb időre szóló - kiadását.

A PVH Reportokat elsősorban észlelőinknek küldjük meg - hiszen az ő munkájuknak köszönhető, hogy egyáltalán elkészültek ezek a feldolgozások. Nagyobb mennyiség már csak az 1-es és a 9-es számból áll rendelkezésre.

Bizonyára feltűnt az előfizetőknek, hogy a Meteor 85/7-8-as számában irottakkal ellentétben nem mellékeljük a Pleione 1985-ös évfolyamának befizetési csekkjét. Ennek az az oka, hogy az új évfolyam nyomtatásához nem sikerült ismét pécsi nyomdát keríteni. A Pleionét azonban mégis sikerül megjelentetni, mégpedig a Göncöl Társaság segítségével. Az 5-ös szám várhatólag október végén készül el. A Pleione 1985-ös évfolyamára szóló csekket tehát jelen számunkkal együtt küldjük ki.

Jelenleg igényelhető kiadványaink:

Térképek: Eruptív változócsillagok I. /1979/; Binokulár változók /1981/; PVH Változócsillag Atlasz 4-8 /1984-85/.

Észlelési útmutató: A változócsillagok megfigyelése /1980/.

Katalógus: PVH Változócsillag Katalógus /1. kiadás: 1982, 2. kiadás: 1985/.

PVH Körlevél: 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15.

PVH Report: 1, 9.

A Változócsillag Atlasz kivételével valamennyi itt felsorolt kiadvány térítésmentes. A VA-k ára továbbra is füzetenként 10 Ft és e sorok irójánál igényelhetők. Más kiadványokat 4 Ft bélyeg ellenében küldünk.

MIZSER ATTILA

1016 Budapest, Asztalos J.2/3